Raadsvoorstel

Portefeuillehouder: **Tom de Kleer**		**Opgesteld door:** **Katy Elisabeth van Netten**, **MO Sociaal Domein**
Besluitvormende vergadering: 9 november 2023	**Registratienummer collegebesluit:** 299293	**Raadsnummer** (niet invullen, dit vult de griffie in)
Titel / onderwerp: Zienswijze 1e Begrotingswijziging Hecht 2023		

Samenvatting:
Het Dagelijks Bestuur van Hecht biedt de gemeenteraden van de regio Hollands Midden de gelegenheid om een zienswijze in te sturen over de eerste begrotingswijziging van 2023. Het college stelt de raad voor om gebruik te maken van deze mogelijkheid. Aandachtspunten zijn de loonindexering wegens vernieuwde CAO-afspraken, de ontwikkeling van Hecht24, het onjuist verwerken van taken in schil 3 en het door Hecht gevoerde proces. Het college stelt de raad voor om in de zienswijze een negatief advies op te nemen ten aanzien van de begrotingswijziging en uit te spreken dat de raad graag in gesprek gaat wanneer in de jaarrekening en –stukken van 2023 blijkt dat een tekort is ontstaan, ondanks de dan eerst maximaal benutte ruimte in de reserves en onderuitputting.

Voorgesteld besluit:
De raad wordt voorgesteld het volgende te besluiten:
1. Middels bijgevoegde brief (bijlage 2) de zienswijze kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur van Hecht.

burgemeester en wethouders van Nieuwkoop

TOELICHTING

Inleiding / aanleiding
De gemeenteraden van de bij de gemeenschappelijke regeling Hecht aangesloten gemeenten hebben het recht een zienswijze te geven op wijzigingen op de begroting. Op deze wijze kunnen de raden hun mening kenbaar maken aan het dagelijks bestuur van Hecht over de ingediende eerste begrotingswijziging 2023.

In de begrotingswijziging is te lezen dat Hecht om een begrotingswijziging vraagt vanwege de hogere salariskosten door cao-afspraken. De directie van Hecht stelt dat dit bedrag van zodanige omvang is dat dit niet gedekt kan worden voor 2023 door de algemene reserves. Veel gemeenschappelijke regelingen en organisaties worstelen hiermee.

De raad wordt voorgesteld de voorliggende zienswijze in te dienen om de volgende redenen:
- De bestuurlijke werkgroep Financieel Kader Gemeenschappelijke Regelingen (FKGR) heeft de gemeenschappelijke regelingen in de regio verzocht om eerst te kijken naar onderuitputting van budgetten en het aanspreken van de reserves vóórdat een begrotingswijziging wordt toegepast. De FKGR meldt ook in haar brief dat er in de indexering voor 2025 een correctie plaatsvindt van de indexeringen over 2022 t/m 2024. De begrotingswijziging maakt onvoldoende duidelijk waarom Hecht niet kan wachten op de compensatie. In de financiële verordening van Hecht is afgesproken als de reserve daalt op een niveau van minder dan 3 miljoen, dan moet het management hiermee aan de slag om de tekorten tot een minimum te beperken. In de jaarrekening van 2023 kan Hecht inzichtelijk maken waar de tekorten zijn opgevangen en welk plan zij heeft om de reserve aan te vullen, met eventuele hulp van gemeenten.
- Het programma Hecht24 heeft als doel om Hecht toekomstbestendig te maken. De begrotingswijziging laat zien dat dit programma nog niet in voldoende in werking is getreden. Er zijn namelijk geen plannen met verschillende scenario's met bijbehorende (voorspelde) financiële gevolgen gepresenteerd. Het uitwerken van deze plannen en deze presenteren aan het algemeen bestuur ter bespreking en besluitvorming zou meer bijdragen aan deze organisatorische groei.
- Hecht past de BPI/BPK (Bijdrage Per Inwoner, Bijdrage Per Kind) -systematiek toe in schil 1 en 2 van haar dienstverlening. In de begrotingswijziging wordt voorgesteld om ook de loonsverhoging die verband houden met werkzaamheden uit schil 3 in de begrotingswijziging aan te brengen. Diensten uit schil 3 worden bekostigd door subsidierelaties of opdrachten waar gemeenten individueel voor kiezen om deze aan te gaan met Hecht. Omdat elke gemeente een algemene subsidieverordening heeft met bijbehorende subsidieregelingen en nadere regels, kunnen individuele colleges bepalen of zij een eventuele hardheidsclausule toepassen voor deze diensten.

Beoogd (maatschappelijk) effect
Door het aanbieden van haar zienswijze op de eerste begrotingswijziging, kan de raad adviseren op de financiële besluitvorming van het dagelijks en algemeen bestuur.

Kader / eerdere besluiten / voorgeschiedenis
- Wet gemeenschappelijke regelingen
- Programmabegroting 2023, vastgesteld door het algemeen bestuur van Hecht op 30 juni 2022

Participatie / betrokken partijen / personen

- Het AB van Hecht;
- Het DB van Hecht;
- Wethouder Publieke Gezondheid.

Duurzaamheidsaspecten
N.v.t.

Gezondheid
Hecht draagt zorg voor de uitvoering van onder meer de Wet publieke gezondheid, een wettelijke taak van de gemeente. Om die uitvoering goed te laten verlopen, is het ook noodzakelijk dat Hecht financieel gezond is. De voorgestelde zienswijze moet ertoe leiden dat Hecht haar financiële huishouden op orde brengt.

Varianten met argumenten voor en tegen
Huidig voorstel:
Met het indienen van een zienswijze kan de raad haar mening kenbaar maken en eventueel aanpassingen voorstellen op de begrotingswijziging. De voorgestelde zienswijze is in lijn met het standpunt van de werkgroep FKGR. Ook wijst de zienswijze op de gehanteerde schillensystematiek met bijbehorende financiering. Ook bevat de zienswijze een handreiking om in 2024 bij het afsluiten van 2023 afspraken te maken over de reserve.

Alternatief voorstel
Als de raad besluit geen zienswijze in te dienen, kunnen de directie, het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur van Hecht haar mening en eventuele suggesties niet meewegen in financiële besluitvorming.

Voorgesteld besluit
1. Middels bijgevoegde brief (bijlage 2) de zienswijze kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur van Hecht.

Kanttekeningen/ risico's en beheersmaatregelen
Hogere loonindexering
Deze begrotingswijziging wordt onder meer veroorzaakt door hoger dan voorspelde loon- en prijsindexatie. Overal stijgen loonkosten en zijn prijsindexaties fors toegenomen. Hier hebben alle gemeenten en GR'en mee te maken. Daarnaast heeft de werkgroep FKGR in haar brief "Vooraankondiging financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen Hollands-Midden voor begrotingen 2025" van 5 juli aangegeven dat gemeenten de structurele correctie van de loon- en prijsontwikkeling verwerken in de indexering van de eerstkomende begroting per 2025, ook voor de jaren 2022 t/m 2024. Ook vermeldt de brief van de FKGR dat voor de indexering van de personele lasten voor 2024 een correctie is opgenomen van 2,5% over 2022 en 2023. Hecht wordt dus al in de toekomst gecompenseerd, met die condities houden wij rekening in de gemeentelijke begroting. Als de begrotingswijziging wel wordt toegekend en verwerkt in de gemeentebegroting, dan is het belangrijk om de extra opgevoerde indexering van Hecht te verrekenen (in mindering brengen) met een toekomstige indexering van de FKGR. Dit om te voorkomen dat Hecht twee keer hetzelfde claimt. De deelnemende gemeenten zitten in een lastig financieel parket. Bij het niet doorvoeren van een begrotingswijziging is er de kans is dat Hecht met een tekort 2023 afsluit. Het doorvoeren van een begrotingswijziging betekent alleen niet direct dat er wordt gewerkt aan de bedrijfsvoering op de lange termijn. Dit hangt samen met de ontwikkeling van programma Hecht24 (zie verder onder).

Proces begrotingswijziging en zienswijze
Zowel in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) als de concepttekst voor de GR zelf staat dat de GR uiterlijk twaalf weken voordat de ontwerpbegroting/begrotingswijziging aan het algemeen bestuur wordt aangeboden, deze wordt toegestuurd aan de raad. De raad heeft de begrotingswijziging

met begeleidende brief ontvangen op 25 september en het algemeen bestuur van Hecht beslist over de begrotingswijziging op 13 december. Dit is een tijdspanne van elf weken, dus in strijd met de gemeenschappelijke regeling en de Wgr. Deze situatie is uitzonderlijk en vraagt veel coördinatie en afstemming tussen Hecht en gemeenten en gemeenten onderling. Daardoor is het te begrijpen dat de marge net niet is behaald, maar Hecht heeft bij de begroting van 2024 ook de wettelijke termijn niet gehaald. Vanaf 2024 is er door de gewijzigde GR verbetering mogelijk, hiernaar wordt ook verwezen in de concept-zienswijze.

Ontwikkeling Hecht24
In de programmabegroting 2024 was te lezen dat de batenrealisatie van programma Hecht24 achterloopt op de prognose. Ook uitte de raad in haar zienswijze op de begroting van 2024 haar zorgen over de organisatieontwikkeling. De vraag is of Hecht met het programma Hecht24 ook bereikt heeft dat het een wendbare, stabiele organisatie is dat het hoofd kan bieden aan maatschappelijke en economische uitdagingen. De begrotingswijziging laat zien dat Hecht die ontwikkeling nog niet ten volle doormaakt. In de begrotingswijziging is niet duidelijk gemaakt welke maatregelen er genomen worden binnen het Hecht 2024-traject om deze financiële uitdagingen het hoofd te bieden.

Taken schil 3
De taken die vallen onder schil 1 en 2 betalen gemeenten via de BPI/BPK. Schil 3 bestaat uit onder meer de aanvullende taken waar gemeenten individueel voor kiezen of zij dit door Hecht of een andere organisatie laten uitvoeren. Ze worden bekostigd door inkoop of subsidies aan Hecht en niet via de Bijdrage Per Inwoner/Bijdrage Per Kind van gemeenten. In de Subsidieregeling Sociaal Domein gemeente Nieuwkoop 2018 staat onder artikel 5.1 beschreven dat het college af kan wijken van het bepaalde in de regeling als er naar het oordeel van burgemeester en wethouders voor de subsidieaanvrager of ontvanger gevolgen zou hebben die onevenredig zijn in verhouding tot de met de betrokken bepalingen te dienen doelen. Het is dus aan individuele gemeenten om te besluiten of zij extra subsidie willen geven, niet aan Hecht om te verwerken in een Begrotingswijziging die ter besluitvorming voorligt in alle deelnemende gemeenten.
In haar aanbiedingsbrief zet Hecht ook de mogelijkheid uiteen om de dienstverlening van de taken uit schil 3 te versoberen of te staken. Hierover wil zij het gesprek voeren met het AB door middel van onderzoek naar de werkelijke kostprijs van de taken en het maatschappelijk effect van de taken. Dit sluit aan op de wens van de gemeente om meer duidelijkheid en sturing op de dienstverlening en begroting van Hecht. Wel is het zaak om te waken voor achteruitgang van de gezondheid en (mentaal) welbevinden van met name inwoners in een kwetsbare positie. Prioritering en het maken van heldere keuzes door Hecht en bestuurders moet met het oog zijn op het versterken van de gezondheid van deze inwoners.

N.B.: op uitnodiging van de raad komt de directeur van Hecht dhr. Christmas op 2 november een presentatie houden over inhoudelijke en financiële stand van zaken. Verkregen inzichten uit deze presentatie kunnen de zienswijze van de raad verrijken.

Financiële en Juridische gevolgen
De BPI/BPK voor Nieuwkoop in 2023 zal stijgen van € 1.907k naar € 2.010k. Deze toename van € 103k bestaat voor € 108k uit CAO-ontwikkelingen en voor € -5k uit de correctie in de BPI voor mensenhandel. Ook vraagt Hecht éénmalig om € 26k als compensatie voor de loonindexaties van de aanvullende diensten uit schil 3 en de nacalculatie inzet voor Oekraïense kinderen door de JGZ bedraagt € 14k. Hecht gaat het laatste per factuur in rekening brengen, hiervoor krijgen gemeenten via het Rijk een vergoeding.
Voor heel Hecht zal de BPI/BPK groeien met € 2.856k. De BPI 2023 voor de gehele gemeenschappelijke regeling komt daarmee uit op € 55.602k. Aangezien de programmabegroting 2024 al ter zienswijze in de raden is geweest en door het Algemeen Bestuur is goedgekeurd, kunnen CAO-mutaties niet meer in de begroting 2024 worden meegenomen. De kans is dus groot dat Hecht ook een begrotingswijziging voor 2024 gaat indienen.

Het AB beslist over de begrotingswijziging op 13 december. Als het AB deze goedkeurt, kan het niet worden meegenomen in een gemeentelijke begrotingswijzing 2023. De extra bijdrage is dan een verplichte uitgave in 2023 en zal in de jaarrekening en -stukken 2023 volgend jaar worden verwerkt als een overschrijding.

Het indienen van een zienswijze heeft geen juridische gevolgen voor de gemeente. Het dagelijks bestuur is wel verplicht om te reageren om de zienswijze.

Bijlagen

1. Raadsbesluit
2. Brief zienswijze eerste begrotingswijziging Hecht 2023
3. Aanbiedingsbrief eerste begrotingswijziging Hecht 2023
4. Eerste begrotingswijziging Hecht 2023

Advies meningsvormende raad